

До реєстр. № 8046 від 15.02.2018 р.
та № 8046-2 від 02.03.2018 р.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-02

№ *04-28/02-565 (14933)*

"5" вересня 2018 р.

Першому заступнику голови
Комітету Верховної Ради України
з питань науки і освіти
Співаковському О.В.

Шановний Олександр Володимировичу!

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні 4 липня 2018 року (Протокол № 48) розглянув проект Закону про внесення змін до пункту 3 розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про освіту" щодо уточнення деяких положень (реєстр. № 8046 від 15.02.2018 р.), внесений Кабінетом Міністрів України, та проект Закону про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо уточнення деяких положень (реєстр. № 8046-2 від 02.03.2018 р.), поданий народним депутатом О. Вілкулом.

Як зазначено у пояснювальній записці, метою прийняття законопроекту р. № 8046 є усунення проблем практичної реалізації підпунктів 14 і 18 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту».

Зокрема, передбачається до затвердження нового складу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти надати право центральному органу виконавчої влади у сфері освіти і науки самостійно приймати акти, готувати і подавати на затвердження Кабінету Міністрів України проекти відповідних актів, які відповідно до цього Закону потребують погодження (подання) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Також у законопроекті пропонується продовжити перехідний період запровадження дії статті 7 Закону України «Про освіту» для осіб, які належать до корінних народів, національних меншин України, надавши їм можливість до 1 вересня 2023 року (замість 1 вересня 2020 р.) продовжувати здобувати таку освіту відповідно до правил, які існували до набрання чинності цим Законом, з поступовим збільшенням кількості навчальних предметів, що вивчаються українською мовою.

Вказана рекомендація була надана Україні Європейською комісією «За демократію через право» (Венеційська комісія) у Висновку щодо положень Закону «Про освіту» від 5 вересня 2017 року стосовно використання державної мови та мов меншин, а також інших мов в освіті (*Висновок № 902/2017 від 11.12.2017*).

Комітет підтримує необхідність продовження перехідного періоду для імплементації мовної статті Закону України «Про освіту». Оскільки це надасть можливість дітям, з національних меншин та корінних народів, та їх батькам більше часу для переходу на нові умови здобуття освіти. Зокрема діти, які підуть до першого класу, матимуть більше часу на вивчення української мови.

Також продовження періоду імплементації сьомої статті дасть більше часу закладам освіти і органам виконавчої влади для забезпечення належної організації освітнього процесу. Зокрема існує необхідність вдосконалення методики з викладання української мови для шкіл з угорською та румунською мовами навчання, оскільки це мови інших мовних груп, і таким дітям значно важче дається вивчення української мови.

Також Комітет підтримує ініціативу Міністерства освіти і науки України до затвердження нового складу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти надати право центральному органу виконавчої влади у сфері освіти і науки самостійно приймати акти, готувати і подавати на затвердження Кабінету Міністрів України проекти відповідних актів, які відповідно до цього Закону потребують погодження (подання) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Разом з тим, у ході обговорення члени Комітету висловили застереження щодо необхідності встановлення чітких термінів, до яких Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти повинно запрацювати, та запропонували вказати у законопроекті конкретну дату – до 1 грудня 2018 року.

За наслідками обговорення на засіданні вищезазначених законопроектів Комітет вважає, що за результатами розгляду у першому читанні проект Закону про внесення змін до пункту з розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про освіту" щодо уточнення деяких положень (реєстр. № 8046 від 15.02.2018 р.), внесений Кабінетом Міністрів України, **може бути прийнятий за основу.**

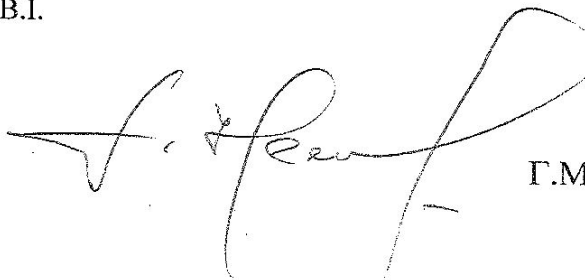
Щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо уточнення деяких положень (реєстр. № 8046-2 від 02.03.2018 р.), поданого народним депутатом О. Вілкулом, то його пропонується **відправити суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання.**

Також, оскільки член Комітету - Брензович В.І., котрий є головою підкомітету з питань міжнаціональних відносин, не зміг особисто взяти участь у засіданні Комітету, однак він висловив свої зауваження та міркування щодо зазначених законопроектів в окремому листі, було прийнято рішення додати вказаний лист до висновку Комітету.

Додаток: лист н.д. Брензовича В.І.

З повагою

Голова Комітету

Г.М. Немиря

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 218/14-520

«А» від 14 лютого 2018 року

Голові Комітету Верховної Ради України
з прав людини, національних меншин
і міжнародних відносин
п. Немці Г.М.

Щодо питань порядку денного
засідання Комітету стосовно внесення
зміни до Закону України «Про освіту»

Шановний Григорію Михайловичу!

Проектом порядку денного засідання Комітету Верховної Ради України з прав людини, національних меншин і міжнародних відносин затверджено на 04.07.2018 р. передбачено розгляд: 3.1. Проекту Закону про внесення змін до пункту 3 розділу XII «Прикращення та перехідні положення» Закону України «Про освіту» щодо уточнення деяких положень, респект. № 8046, внесений Кабінетом Міністрів України та 3.2. Проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо утворення деяких положень, респект. № 8046-2, внесений народними депутатами України Віталієм О.Ю., які є предметом відання очолюваного мною відкомітету з питань міжнародних відносин.

У зв'язку з мого відсутністю на засіданні Комітету при розгляді цих питань та прийнятті рішення про це врахувати наступні мої міркування та пропозиції.

По-перше, вважало б потрібним наголосити на тому, що питання порушені в цих законопроєктах Комітет розглядає на засіданні 03.11.2016 р., на якому було прийнято рішення підтримати звернення громадських організацій, щодо неприпустимості порушення прав національних меншин при прийнятті нової редакції закону «Про освіту». Така позиція Комітету була підтримана усіма членами Комітетських служб на тему: «Стан реалізації Національної стратегії у сфері прав людини у частині забезпечення та захисту прав корінних народів і національних меншин України та законодавчі ініціативи щодо створення ефективних механізмів такого захисту», яка відбулася 22.03.2017 р.

По-друге, слід нагадати про те, що незважаючи на такі застереження, Верховною Радою України 05.09.2017 р., за згодою на це Міністерства освіти і науки України, ст. 7 Закону України «Про освіту» була прийнята навіть не у редакції, яка була підана країні громадськості і Комітетом, а у редакції яка була підготовлена у перші півнародинні засідання і тому, звісно, не прийнята будь-яку фазову та громадську експертизу, а також передбачену Регламентом роботи Верховної Ради України узгоджувальну процедуру. На думку громадськості національних меншин, ПА РЄ, та уряді інших суб'єктів з України держав стаття 7 у змінній версії редакції суттєво звужує-порушує названі до його прийняття права національних меншин!

корінних народів України на одержання освіти рідною мовою. Ця позиція була підтримана у висновку Венеційської Комісії від 11 грудня 2017 р., в якому, зокрема, рекомендується члени правки до ст. 7 і замінити це положення більш збалансованим...» (пункт 123), а також «... для забезпечення більшого часу для поступової реалізації реформи внести зміни до відповідних перехідних положень...».

По-третьє, відповідно до низки листівок і усних заяв Міністерства освіти і науки України (Кабінету Міністрів України) вправлення недоліків, вказаних у доповідні Венеційської Комісії планується здійснити у майбутніх «регламентуючих та/або інших законах, зокрема у майбутньому законі «Про загальну середню освіту».

Але незважаючи на вищевказане, замість надання комплексної пропозиції щодо внесення змін до ст. 7 законопроєктом № 8046 поданого Кабінетом Міністрів України пропонується тільки продовжити перехідний період імплементації ст. 7 до 2023 р. І як про це свідчить наданий Комітету МОН України «Операційний план на перехідний період 2018-2022 рр.», здійснити це з метою імплементації положень ст. 7 у змінній, такий що порушує права меншин редакції.

Наголосити законопроєкт № 8046-2, внесений народним депутатом України Віталієм О.Ю. містить слушні пропозиції щодо вправлення вказаних вище недоліків ст. 7 Закону України «Про освіту».

Тому, з метою надання належного періоду часу для можливості вправлення ситуації, щодо порушення прав національних меншин і корінних народів на одержання освіти рідною мовою, та виконання рекомендацій Венеційської Комісії щодо внесення змін до ст. 7 Закону України «Про освіту» з цього питання, пропонує Комітету підтримати з пропозиціями Головного науково-експертного управління і рекомендувати ВРУ законопроєкт № 8046 прийняти за основу у періоду читання, надати, таким чином, можливість слушні пропозиції законопроєкту № 8046-2 врахувати при його підготовці до другого читання.

Пропоную також рекомендувати ВРУ законопроєкт № 8046-2 прийняти за основу у періоді читання, з метою об'єднання з законопроєктом № 8046 при підготовці до другого читання, алже по суті ці законопроєкти не є альтернативними.

З повагою,

Народний депутат України В.І. Бравченко.